1 → stress
ᒪ → 1½
11 → 2

(Ashi)(A4) RVM 1·47

26·03·2018

RVM 1·47 ഛന്ദഃബൃഹതി,
സതോബൃഹതി

അഷ്ടകം 1
അധ്യായം 4

3/14·26

01 അയം വാം മധു മത്തമഃ സുതഃ സോമ-
ഋതാവൃധാ। തമ്ശ്വിനാ പിബതം-
തിരോ അഹ്ന്യയം ധത്തം രത്നാനി-
ദാശുഷേ।

02 ത്രിവന്ധുരേണ ത്രിവൃതാ സുപേശാസാ-
രഥേന യാതമശ്വിനാ। കണ്വാ സോ-
വാം ബ്രഹ്മ കൃണ്വന്ത്യധ്വരേ തേഷാം സു-
ശൃണുതം ഹവം॥

03 അശ്വിനാ മധുമത്തമം പാതം സോമ-
മൃതാവൃധാ। അഥാദ്യ ദസ്രാ വസു-
ബിഭ്രതാ രഥേ ദാശ്വാംസ-മുപ ശച്ഛതം॥

04 ത്രിഷധസ്ഥേ ബർഹിഷി വിശ്വവേദസാ-
മധ്വാ യജ്ഞം മീ, മിക്ഷതം। കണ്വാ സോവാം-
സുതസോമാ അഭിദ്യവോ യുവാം-
ഹവന്തേ അശ്വിനാ॥

05 യാഭിഃ hk കണ്വ-മഭിഷ്ടിഭിഃ FP പ്രാവതം യ-
യുവമശ്വിനാ। താഭിഃ ഷ്വ (i) സ്മാങ്-
അവതം ശുഭസ്പതീ പാതം സോമ-
മൃതാവൃധാ॥

06 സുദാസേ ദസ്രാ വസു ബിഭ്രതാ രഥേ-
പൃക്ഷോ വഹതമശ്വിനാ। രയിം സ-
മുദ്രാ-ദുത വാ ദിവസ്പര്യസ്മേ ധത്തം-
പുരുസ്പൃഹം॥

07 യന്നാ, സത്യാ പരാവതി യദ്വാസ്ഥോ-
അധി തുർവശേ। അതോ രഥേന സുവൃതാന-
ആഗതം സാകം സൂര്യസ്യ രശ്മിഭിഃ॥

M✓

08 അർവാഞ്ചാ വാം സപ്തയോ്യ+ധ്വര+ശ്രിയോ-
വഹന്തു സവനേ-ദുപ || ഇഷം പൃഞ്ച+ന്താ-
സുകൃതേ സുദാനവ ആ ബർഹിഃ+സീദതം
നരാ ||

09 തേന നാസ+ത്യാ ഗതം രഥേന സൂര്യ+ത്വചാ|
യേന ശശ്വ-ദൂഹഥുർദാശുഷേ വസു-
മ+ധ്വഃ+സോമ+സ്യ പീതയേ|

10 ഉക്ഥേഭിരർവാഗവസേ പുരൂവസൂ-
അർകൈ+ശ്ച നി+ഹ്വയാമഹേ| ശ+ശ്വത്-
ക+ണ്വാനാം സദസി+പ്രിയേ ഹികം സോമം-
പപഥു,ര+ശ്വിനാ||

—x—

RVM 1.48 ഛന്ദഃ ബൃഹതി (odds) (9 syl)
സതോ ബൃഹതീ (evens) (10 syl)

3/16.38

01 സഹ വാ,മേന്ന ഉഷോ+വ്യു+ച്ഛാ ദുഹി-
തർദിവഃ| സഹ+ദ്യു+മ്നേന ബൃഹതാ-
വിഭാവരി രായാ ദേവി ദാ+സ്വതീ|

02 അ+ശ്വാവതീർഗോമ തീർവി+ശ്വ സുവിദോ-
ഭൂരി+ച്യവ+ന്ത വ+സ്തവേ| ഉദീരയ+പ്രതിമാ-
സൂനൃതാ ഉഷശ്ശോദ രാധോ മഘോനാം||

03 ഉവാസോഷാ ഉ+ച്ഛാ+ച്ച,നുദേവീ ജീരാ-
രഥാനാം| യേ അ+സ്യാ ആചരണേഷു-
ദ+ധ്രിരേ സമുദ്ദേന+ശ്രവ+സ്യവഃ||

04 ഉഷോ യേതേ+പ്രയാമേഷു യുഞ്ജതേ-
മനോ ദാനായ സൂരയഃ| അ+ത്രാഹ തത്ക+ണ്വ-
ഏഷാം ങ്ക+ണ്വതമോ നാമ ഗൃണാതി-
നൃണാം.

M

05 അഷ്ടാ യോ ഽഷ്വ സ്തൂന॑ ഋഷ്വാ യാതി॑ പ്രഭൂഞ്ജ്യൂതീ॥ ജിരയ॑ന്തീ വൃജ്യ॑നം॑ പ॒ത്ന്യ॑ദീയത ഉത്പ്രാതയതി പ॒ക്ഷിണ॑ഃ॥

06 വിയാ സൃജ്യതി സമ॑നം॑ വ്യർഥിന॑ഃ പദം॑ന വേത്യോദതീ॥ വയോ॑ നകിഷ്ടേ പ॒ക്ഷിവാംസ॑ ആസതേ വൃ॒ക്ഷേ വൃ॒ക്ഷേ വാജിനീവതി॥

07 ഉഷാ യു॑ക്ത പരാവത॑ഃ സൂ॒ര്യ॑സ്യോദയ॑നാദധി॥ ശതം രഥേ॑ഭിഃ സുഭഗോഷാ ഇയം॑ വി യാ॒ത്യ॑ഭീ മാനു॑ഷാൻ॥

08 വി॒ശ്വ॒മ॒സ്യാ നാനാ॑മ പ॒ക്ഷസേ॑ ജഗ॒ജ്ജ്യോതി॑ കൃ॒ണോതി സൂനരീ॥ അപ॑ദ്വേഷോ മഘോന്യുച്ഛതി ദിവ॑ഉഷാ ഉ॒ച്ഛദ॑പ॒ സ്രിധ॑ഃ॥

09 ഉഷ അ॒ദ്യേഹ ഗോമ॑തീ॒ അശ്വാ॑വതീം॑ വിശ്വേ॑ സുവീ॑രാം॑ രയിം॑ ദീഹി॑ പ്രജാവതീം॑॥ പ്രമ॑ഹീ॒മൂ॑ഷു വോചതം॑ സഖീ॒നാം॑ വിശ്പ॑തീ ദി॒വഃ॑ സൂ॒നൃതാ॑ വീരപ॒ശ്വീ സുഗോപാ॑ തനയ॒ത്നവേ॑ മയോ॒ദുഘേ॑ ഹവാമഹേ॥

10 വി॒ശ്വ॒സ്യഹി॑ പ്രാണ॑നം॑ ജീ॒വനം॑ പ്രസു॑വീ॑മഹേ॥ വിയദു॑ച്ഛ॒സി സൂനരി॥ സാനോ॑ രയിം॑ പുരു॑വീരാം॑ ബൃഹതീം॑ വിശ്വചർഷണി॥ ചി॒ത്രാ മഘേ॑ഭിരാവ॑തീ॥

11 ഉഷോ വാജം॑ ഹി വം॑സ്വ യ॒ശ്വീം॑ ത്വോ॑ മാനു॑ഷേ ജനേ॥ തേനാ വ॑ഹ സുകൃ॑തോ അധ്വരാം॑ ഉപ॒ യേ ത്വാ॑ ഗൃണ॑ന്തി വഹ്നയഃ॥

12 വി॒ശ്വാ॑ൻദേവാം॑ ആവ॑ഹ സോമപീതയേ॑ന॑ന്തരി॑ക്ഷാ-ദുഷ॒സ്ത്വം॥ സാ॒സ്മാസു॑ ധാ॒,

ഗോമ-ദ്+ശ്വാവ-ദ്+ക്ഷു(1) മുഷോ വാജം-
സുവീ+ര്യം||

13 യ+സ്യാ രുശ൯ന്തോ അൽചയ:FP പ്രതി-
ഭ്+ര്യാ അദൃ+ക്ഷത| സാ൯നോ രയിം൴ വി+ശ്വ-
വാ൯രം സുപേ,ശ്സ,മുഷാ ദദാതു സുഗ്മ്യം||

14 യേ ചി+ദ്ധി+ത്വാമൃ ഷ്ടയ:FP പൂർവ ഊതയേ-
ജുഹൂമ്രേവ്സേ മഹി|സാന:സ൦ സ്സ്യോ൯ങ്കേ-
അദ്ദി ഗൃണീഹി രാധസോപ്ത:+ശുക്ര൦ ശ്രേണ്-
ഗ്രോചിഷ്യാ||

15 ഉഷോ യദ്+ദ്യ ഭാനുനാ വി+ദ്ധാ൯ോ-
വൃണവോ൯ദിവ:|പ്ര തോ൯ യ+ച്ഛാ,ദ്വൃകം-
പൃഥു+ച്ഛർദി:FP പ്ര,ദേവി ഗോമതീരിഷ:||

16 സ൯നോ രായാ ബൃഹതാ വി+ശ്വപേ൯ശസാ-
മിമി+ക്ഷ്യാ സമിളാ൯ോ ദുരാ|സ൦ൻദൃ+ശ്മേൻ-
വി+ശ്വതൂരോഷോ മഹിസം൴വാജൈർ-
വാജിനീവതി||

———X———

3/19.54 **RVM 1.49 ഛന്ദ: അനു+ഷ്ടുപ്**

01 ഉഷോ൯ ദേ൯ദേവ്യാ ഗ്മഹി ദിവ+ശ്ചിദ്രോ-
ചനാദധി|വഹ൯ന്ത്യരുണപ്സവ ഉപ+ത്വാ-
സോമിനോ ഗൃഹം||

02 സുപേ,ശ്സം സുഖം രഥം൴ യമ+ധ്യ+സ്ഥാ-
ഉഷ+സ്തും|തേ൯ാ സു+ശ്രവ്സ൦ഞ്ജനം-
പ്രാവാ+ദ്യ ദൂഹിതർദിവ:||

03 വയ൦ശ്ചിന്തേ ചത+ത്രിണോ+ദ്വിച+ച്ചതു൦ഷ്-
ടു-ർജൂനി|ഉഷ:FP പ്രാര൯ന്നൃതൂ൯രനു-
ദിവോ അ൯ന്തേ+ഭ്യ+സ്പരി||

MV

04 വ്യൂ+ച്ഛ+ന്തീഹി ര+ശ്മിഭിർവിശ്വമാ, ഭാസി-
രോചനം| താം+ത്വാ, മൃഷർവസൂയവോ-
ഗീർഭിഃ hk ക+ണ്വാ, അഹൂഷത||

—x—

RVM 1·50 ഛന്ദഃ ഗായത്രീ 1-9
അനു+ഷ്ടുപ് 10-13

3/20·35

01 ഉദു+ത്യം+ഞ്ജാതവേദസം+ദേവം+വ്വഹ+ന്തി-
കേതവഃ| ദൃശേ വി+ശ്വായ സൂ+ര്യം||

02 അപ+ത്യേ തായവോ യഥാ ന+ക്ഷ+ത്രാ-
യ+ന്ത്യ+ക്തുഭിഃ| സൂരായ വി+ശ്വ ച+ക്ഷസേ||

03 അദൃ+ശ്ര-മ+സ്യ കേതവോ വിര+ശ്മയോ-
ജന്ാ+ങ്അനു| ഭ്രാജന്തോ അ+ഗ്നയോ യഥാ||

04 തരണിർവി+ശ്വദർശതോ+ജ്ജ്യോതിഷ്-
ഷ്കൃദസി സൂ+ര്യ| വി+ശ്വമാ ഭാസി രോചനം||

05 പ്രത്യങ് ദേവാനാം+വ്വിശഃ FP പ്രത്യ+ങ്ങു-
ദേഷി മാനുഷാന്| പ്രത്യങ്വി+ശ്വം+സ്-
സ്വർദൃശേ||

06 യേനാ പാവക ച+ക്ഷസാ ഭുര+ണ്യ+ന്തം+ഞ്-
ജന്ാ+ങ്അനു| ത്വം+വ്വരുണ പ+ശ്യസി||

07 വി+ദ്യാമേഷി രജസ്പൃ+ധ്വഹാ മിമാനോ-
അ+ക്തുഭിഃ| പ+ശ്യഞ് ജ+ന്മാനി സൂ+ര്യ||

08 സ+പ്ത+ത്വാ ഹരിതോ രഥേ വഹന്തി-
ദേവ സൂ+ര്യ| ശോ ചിഷ്കേശം+വ്വിച+ക്ഷണ||

09 അയു+ക്ത സപ്ത ശു+ന്ധ്യുവഃ+ സൂരോ-

M

രഥ്+സ്യ നപ്ത്രേ:। താഭി+രൃാക്തി+സ്വയൂ+ഞ്ജതി:॥

10 ഉ+ദ്ധ്യം+തമ്മി സ്+സ്പരിജ്ഞ് ജ്യോതിഷ്പ+ശ്യൻ+ത-
ഉ+ത്തരം। ദേവം+ദേവ+ത്രാ സൂ+ര്യ, മഗന്മ ജ്യോ-
ത്തിരുത്തമം॥

11 ഉ+ദ്യ+ന്+ദ്യ മി+ത്രമഹ ആ രോഹ+ന്നുത്തരാം-
ദിവം॥ ഹൃദ്രോഗം മമ സൂ+ര്യ ഹരിമാണഞ്ച നാശയ।

12 ശുകേഷു മേ ഹരിമാണം രോപണാകാസു-
ദധ്മസി। അഥോ ഹാരി+ദ്രവേഷു മേ-
ഹരിമാണം നിദധ്മസി॥

13 ഉദ്ഗാ-ദയമാദിത്യോ വിശ്വേന സഹസാ-
സഹാ। ദ്വിഷന്തം മ+ഹ്യം രന്ധയന്മോ
അഹം ദ്വിഷതേ രധം॥

—x—

RVM 1.51 ഛന്ദ: ജഗതീ (1–13)
ത്രി+ഷ്ടുപ് (14–15)

3
22-30

01 അഭി+ത്യം മേഷം പൂരുഹൂത-മൃ+ഗ്മിയ-
മി+ന്ദ്രങ് ഗീർഭിർമദതാ വസൂയവോ അർണവം।
യ+സ്യ+ദ്രാവോന വിചരന്തി മാനുഷാ-
ട്ടുജ്ജേ മംഹി+ഷ്ഠ-മൃതി വി+ശ്വ-മർചത॥

02 അഭീമവൻവൻഋതുഭി+ർഹ്മി മൂതയോ+ന-
രി+ക്ഷ+ക്രാൻ തവിഷീഭിരാവൃതം।
ഇന്ദ്രം ദക്ഷാസ ഋഭവോ മദ+ച്യുതം-
ശത+ക്രതും ജവനീ സൂനൃതാരുഹത്॥

03 ത്വങ്ഗോത്രമങ്ഗിരോഭ്യോ വൃണോ+രപോ-
താ+ത്രയേ ശതദുരേഷു ഗാതുവിത്।
സനേമി ചി+ദ്വി-മദായവ്വഹോ വ+സ്യാജാ-
വ+ദ്രിം വാവസാന+സ്യ നർതയന്നൻ॥

MV

ഖിലം 1 (After RVM 1.50)

ശനൈ+ശ്ചിദ+ദ്യ സൂ+ര്യേണാ ॥ ദ്രി ത്യേന-
സഹീയസാ | അഹം യശ+സ്വിനാം യശോ-
വി+ദ്യാരൂപ-മുപാ ദദേ | ഉ+ദ്യ+ന്ന+ദ്യ വിനോ-
ഭജ പിതാ പു+ത്രേ+ഭ്യോ യഥാ |
ദ്രീർഘായു+ത്വ+സ്യ ഹേശിഷേ ത+സ്യ നോ-
ധേഹി സൂ+ര്യ | ഉ+ദ്യ+ന്തം ത്വാ മി+ത്രമഹ-
ആരോഹന്തം+ വിച+ക്ഷണ | പ+ശ്യേമ-
✓ ശരദ:+ശതം ജീവേമ ശരദ:+ശതം ||

—x—

രഥ്+സ്യ നപ്ത്യ്: | താഭി+ര്യാതി+സ്വയു+ക്തിഭി: ||

10 ഉ+ദ്വയം+ തമ സ+സ്പരി+ജ്ജ്യോതിഷ്പ+ശ്യൻന്ത-
ഉ+ത്തരം | ദേവം+ ദേവ+ത്രാ സൂ+ര്യ, മഗൻന്മ+ജ്ജ്-
ജ്യോതിരുത്തമം ||

11 ഉ+ദ്യ+ന്ന+ദ്യ മി+ത്രമഹ ആരോഹ+ന്നുത്തരാം+-
ദിവം | ഹൃദ്ദ്രോഗം മമ സൂ+ര്യ ഹരിമാണഞ്ച-
നാശയ |

12 ശുകേഷു മേ ഹരിമാണം രോപണാ കാസു-
ദധ്മസി | അഥോ ഹാരി+ദ്ര, വേഷു മേ-
ഹരിമാണം+ നിദധ്മസി ||

13 ഉദ്ഗാ-ദയമാദിത്യോ വിശ്ശ്വേന സഹസാ-
സഹ | ദ്വിഷ+ന്തം മ+ഹ്യം ര+ന്ധയ+ന്മോ
അഹം+ ദ്വിഷതേ രധം ||

—x—

RVM 1·51 ഛന്ദ: ജഗതീ (1–13)
ത്രി+ഷ്ടുപ് (14–15)

3
22-30

01 അഭി+ത്യം മേഷം പുരു, ഹൂത-മൃ+ഗ്മിയ-
മി+ന്ദ്രങ്ങ് ഗീർഭിർമദതാ വസ്സ്വോ അർണവം |
യ+സ്യ+ദ്യാവോന വിചരൻന്തി മാനുഷാ-
ഭുജേ മംഹി+ഷ്ഠ-മഭി വി+പ്ര-മർചത ||

02 അഭീ, മവൻവൻഥ് സ്വഭി+ഷ്ടിമൂ, തയോ+ന്ത-
രി+ക്ഷ+പ്രാം+ തവിഷീഭിരാ വൃതം |
ഇ+ന്ദ്രം+ ദ+ക്ഷാസ ഊഭവോ മദ+ച്യുതം-
ശത+ക്രതും+ ജവനീ സൂനൃതാ രുഹത് ||

03 ത്വം+ ഗോത്രമങ്ഗിരോ+ഭ്യോ വൃണോ+രപോ-
താ+ത്രയേ ശതദുരേഷു ഗാതുവിത് |
സസേന ചി+ദ്വി-മദായാ, വഹോ വ+സ്വാജാ-
വ+ദ്രിം വാവ, സാന+സ്യ നർതയൻന്ന് ||

M

04 ത്വമു, ചാമീ ച്ചിധ്യാന്നാവൃണ്ണോരചാ-
ധ്യാരയ: FP ചർഷ്ണേ ദാന്നു-മ്+ത്രുസ്യു|
വൃ+ത്രംയ് യദിന്ദ്ര ശവ, സാവ്, ധീരഹി-
മാദിഥ്സ്മൃ+ത്രുൻ ദ്വി+വ്യാരോഹയോദൃശേ||

05 ത്വം മായാദ്വി+രുപ മായിനോഽധമ:സ്-
സ്വധാദ്വി+ര്യേണയി ശൂച്ചാവ ജ്യോ+ഛ്വത്രാ|
ത്വം ചിത്പോർനൃമണ: FP പ്രാർഗൂജ്ഞ: FP-
ചൂര:+പ്ര ഗൂജ്ജി+ഗ്ര്യാനം ൻദ+സ്യൂ-
ഹന്ത്രൈ+ഷ്യാവിധ||

06 ത്വഞ്ക്രുഥ്സം ശുഷ്ണ, ഹന്ത്രൈ+ഷ്യാവി-
ധാരൻസ്വയോഽതിഥി+ഗ്വായ ശംബരം|
മഹാന്തംണ്ഡ് ചിദർബുദം ൻനി+ക്രമീ: FP-
ചദാ സനാദേവദ+സ്യൂഹന്ത്രായ-
ജ്യോ+ജ്ജിഷേ||

07 ത്വേവി+ശ്വാതവിഷീ സ്+ത്രിഅഗ്ന്യിത-
തവരാധ:+സോമചീഥായ ഹർഷതേ|
തവവ്+ജ്രോ+ഗ്നിർതേബാഹ്വോർഹിതോ-
വൃ+ഷ്ടാ ശംതോരവവി+ശ്വാനിവൃഷ്ണ്യാ||

08 വിജ്ഞാനീ+ഹ്യാ+രുൻന്യേച ദ+സ്യവോ-
ബർഹിഷ്മതേ ന്ധയാ ശാസ്, ദ+വ്യ-
താൻ| ശാകീ ഭവ യജമാന+സ്യ-
ചോദിതാ വിശ്വേഭ്യ+ത്താതേ സധമാദ്യേഷു-
ചാകന||

09 അനു+വ്രതായ ര+ന്ധയന്ന, പ+ത്രുതാനാ-
മൂർദ്ധാ+രി+ന്ദ്ര: + ഷ്ണ്ഥയ+ന്നാഭവ:|
വൃ+ത്രസ്യ ചി+ത്വർധതോ+ദ്യാമിനക്ഷ-
ത:+സ്ത്വാനോവ+ത്രോ വിജ്യ്ഹാന-
സ്+ന്ദിവ:||

10 ത്+ക്ഷി+ദ്ര്യത്ത ഉശനാ സഹസാ സഹോ-
വിരോദസീമ+ജ്ജാനോ ബാധതേ ശവ:|

MV

ആ॒ത്മാ വാ॑ത॒സ്യ നൃ॒മണോ॑ മനോ॒യുജ॑ാ-
ആ ച॑ഷ്ടേ॒ ഭൂ॒മാണ-മവ॑ചാകശ॒ദ്ധി॒ഷ്ണിയ॑ഃ॥

11 മ॒ന്ദി॒ഷ്ടാ യദു॒ശനേ॑ കാ॒വ്യേ॑ സ॒ച്ചാ-
ഇ॒ന്ദ്രോ॑ വ॒ജ്രീ വ॒ജ്രിണ്യ॑ാ, ത॒രാദ്വി॑ തി॒ഷ്ഠതി॥
ഉ॒ഗ്രോ, യ॒ന്നിം॑ന്ദ്രി॒യാ നിര॑പ॒സ്യു॑സ്രോ॒ത്സാ-
സൃ॒ജ്യ॒ത്വി, ശു॒ഷ്മ്യ॑സ്യ ദൃം॒ഹിതാ-
വ॑ഗ്രയ॒ത്പൂർ॑ഭി॥

12 ആ॒ഗ്നാ രഥം॑ വൃഷ॒ണാ॑ചോദയ॒ത്യ॒തി॒ഷ്ഠസി-
ശാ॒ർദ്ധാ, ത॒സ്യ॒ പ്രഭൃ॑ത്യാ യേഷു॒ മന്ദ॑സേ॥
ഇ॒ന്ദ്ര॒ യാ॒ഹ്യാ സൂത॑സോ॒മേഷു॒ ചാകനോ॑
നർവാണം ശ്ലോകമാ॑രോഹസേ ദിവി॥

13 അ॑ർദ്ധാ അർ॑ഭാം മഹതേ॑ വ॒ചസ്യ॑വേ-
ക॒ക്ഷീവ॑തേ വൃ॒ചയാ॑മിന്ദ്ര സു॒ന്വതേ॥
മേനാ॑ഭവോ വൃഷണശ്വ॒സ്യ സു॒കൃതോ-
വിശ്വേ॑ശ്വേത്താ॒തേ സവ॑നേഷു॒ പ്രവാ॑ച്യാ॥

14 ഇ॒ന്ദ്രോ॑ അ॒ശ്രായി॑ സു॒ധ്യേ॑ാ നിരേകേ-
പ॒ജ്രേ॑ഷു॒ സ്തോമോ॑ ദു॒രോ॑ന യൂ॒ഥ്യഃ॥
അ॒ശ്വ॒യൂർ॑ഗ॒വ്യൂർ॑ഥയൂർ॑വസ്യൂ॒രി॒ന്ദ്ര
ഇ॒ന്ദ്രാ॑യഃ॒ഹ്മ്യ॑തി॒ പ്രയ॑ന്താ॥

15 ഇദം॑ നമോ॑ വൃഷ॒ഭായ॑സ്വരാ॒ജേ സ॒ത്യ-
ശു॒ഷ്മായ॑ തവസേ॑ വാചി॥ അ॒സ്മി॒ന്നിന്ദ്ര-
വൃ॒ജനേ॑ സർവ॑, വീരാ॒ധ്യ॑സ്മ സുരിഭ്യ॑സ്-
സ്തവ॑ ശർമ॑ന്ഥ്സ്യാമ॥

———X———

RVM 1·52 ഛന്ദഃ ജഗതീ 1-12&14
ത്രി॒ഷ്ടുപ് 13&15

3
26.07
01
MR

തൃം॑സു॒മേധ്മം॑ മഹയാ॒സ്രവി॑ർദ്ധം-

ശ്രുതക്രതുയ॑സ്യ സു॒ഷ്ടു॑ഭഃ॒ സാക॑മീരതേ|
അ॒ത്യ॒ന്യാ വാജ്യ॑ക്രമീ॒ ഹവ॑മാ॒സ്യ॒ദം-
രഥ॑മേ॒ന്ദ്രാ॑യ॒ വവൃ॑ത്യാ-മ॑നു॒ഷേ-
സു॒വൃ॒ക്തി॑ഭിഃ॥

02 സ ചർ॑ഷ॒ണോ॒ ന ധരു॑ണേ॒ഷു॒ ചു॑മ്പുതഃ॑സ്-
സഹ॑സ്രേ-മൂതി॒ സ്ത്വി॑ഷീഷു വാവൃധേ|
ഇ॒ന്ദ്രോ॒ യദ്വൃ॒ത്രമ॑നു॑, ധീ॒ന്നദീ॑, വൃക്-
മു॒ഞ്ജേ॒ന്നർണാം॑സി॒ ജർഹൃ॑ഷാണോ॒ അ॒ന്ധസാ॥

03 സഹി॒ഷ്ടോ॒ ത്രിഷ്വ॒ വ॒ത്വ ഉ॑ഭയാ॒നി-
ച॒ത്രു॒ർബ്ഭു॒ധ്യ॒നോ മദ്വൃ॒ദ്ധോ മനീഷിഭിഃ|
ഇ॒ന്ദ്രം॒ തമ്ഹ॑വേ॒ ഹേ॒ സു॒ച॒സ്യ॒യാ ധിയാ-
മംഹി॒ഷ്ഠം, രാതിം സഹി॒ ച॒ത്രി॒ര॒ന്ധസഃ॥

04 അയം॑ ചൃണേ॒ന്തി॒ദിവി സദ്മ॑, ബർഹിഷ॑സ്-
സമൃ॒ദ്ധ॒ന്ന സു॒ഭ്വ॑ഃ॒ സ്വാ അ॒ഭിഷ്ടയഃ|
തം വൃ॒ത്ര ഹ॑ന്യേ അ॒നൃ॒ത॒സ്യ॒ രൂ॒തയഃ॑ശ്-
ശൃ॒ഷ്ടാ ഇ॒ന്ദ്രമ, വാതാ അഹ॑സ്നൃതപ്സവഃ॥

05 അഭി॒സ്വ, വൃ॒ഷ്ടിം മദേ॒ അ॒സ്യ യൂ॒ധ്യ॒ നോ-
ര॒ധ്രീ॒രിവ॒ പ്രവ॑ണേ സ്സ്രു॒തായ॑വഃ|
ഇ॒ന്ദ്രോ॒ യ॒ദ്വ॒ ഇ॒ജീ॒ധൃ॒ഷ॒ന്മാ॒നോ॒-
അ॒ന്ധസാ ഭിന॒ത്വ॒ല॒സ്യ॒ പരി॑ധീ॒ൻരിവ॑-
ത്രിതഃ॥

06 പരീ॑ണ്ണേ॒ഹ്യൃ॑ണാ॒ ചരതി തി॒ത്വിഷേ-
ശ॒വോ॒ഽഥോ॒ വൃ॒ത്രീ രജ്ജ॑സോ ബു॒ധ്ന॒മാ-
ശ്രയത്॥ വൃ॒ത്ര॒സ്യ॒ യത്പ്ര॑ വ॑ണേ ദുർഗൃ॒ഭി॒ശ്-
ശ്വനോ നി॒ജൂ ഷ്വ॒ന്ത॒ ഹനൂ॑വോ॒ർ॒നി॒ന്ത്ര-
ത്സ്യ॒ത്രം॥

07 ഹൃദ॑ന്ന ഹി॒ത്വാ॒ നൃ॒ക്ഷ॒ന്ത്യൂ॒ർമയോ॑ബ്-
MV ബ്രഹ്മാണീ॒ന്ദ്ര, തവ യാനി വർധനാ|

ത്വ+ഷ്ടാ ചിത്ത്തേ യുജ്ജ്യം വാവൃധേ ശവ+സ്തത+ക്ഷ വ+ജ്ര-മഭിഭൂത്ത്യോ ജസം||

08 ജഘ+ന്വാ്ങ് ഉ ഹരിഭിഃ+ സംഭൃത+ക്രതവി+ന്ദ്ര-വൃ+ത്രം മന്നുഷേ ഗാതു, യ+ന്നപഃ| അയ+ച്ഛഥാ-ബാഹ്ഹ്വോർ വജ്ര-മായ സമധാരയോ-ദി+വ്യാ സൂ+ര്യ ന്ന ദൃശേ||

09 ബൃഹഥ്സ്വ+ശ്ച ന്ദ്ര, മമ, വ+ദ്യ-ദുക്ഥ്യ(1) മ-ക്ത്യ+ന്വത ഭിയസാ രോഹ്ണം ദിവഃ| യ+ന്മാന്നു, ഷ+പ്രധനാ ഇ+ന്ദ്ര-മൂതയഃ+ സ്വർന്യ-ഷാ ചോ മരുതോ്യമദ+ന്നന്നു||

10 ദ്യൗശ്ചി-ദ+സ്യാമ, വ്വാ്ങ് അഹേഃ+ സ്വനാ-ദയോ യവീദ്, ഭിയസാ വ+ജ്ര ഇ+ന്ദ്രതേ| വൃത്ര+സ്യ യദ്ബദ്, ബധാന+സ്യ രോദസീ മദേ-സുത+സ്യ ശവസാഭിന+ച്ഛിരഃ||

11 യദി+ന്ദ്രി ന്ദ്ര പൃഥിവീ ദശ ഭുജ്ജിരഹാനി-വി+ശ്വാ തത, നന്ന തൃ+ഷ്ടയഃ| അ+ത്രാഹ-തേ-മഘവ+ന്വി+ശ്രുതം സഹോ+ദ്യാമനു ശവസാ-ബര്ഹണാ ഭുവത്||

12 ത്വമ+സ്യ പാരേ രജ്സോ വ്വ്യോമനഃ സ്-സ്വഭൂത്ത്യോജാ അവ്സേ ധൃഷ+ന്മനഃ| ചകൃഷേ ഭൂമിം പ്രതിമാന, മോജ്സോ്യപ സ്-സ്വഃ FP പരിഭൂരേ+ഷ്യാ ദിവം||

13 ത്വം ഭൂവഃ FP പ്രതിമാനം പ്രഥി+വ്യാ ഴ+ഷ്വ-വീര+സ്യ ബൃഹതഃ FP പതിർഭൂഃ| വി+ശ്വമാ+പ്രാ-അ+ന്തരി+ക്ഷം മഹി+ത്വാ സ+ത്യ-മ+ദ്ധാ-നകിര+ന്യ+സ്ത്വാവാന്||

14 നയ॑സ്യ॑ദ്യാവാ॑ പൃഥി॑വീ അനു॑ വ്യ॒ചോ ന-
സി॑സ്വ॒രോ രജ॑സോ അ॑ന്തമാ॒ശു:|
നോത॑ സ്വ॒വൃ॑ക്തിം മദേ॑ അ॑സ്യ യു॑ധ്യ॒ത-
ഒകോ॑ അ॑ന്യ॑ച്ച, കൃഷ്ടീ വി॑ശ്വമാനുഷിക്||

15 ആർച॑ന്ന॑ക്ത മരുത॒: സ॑സ്മിന്നാജൗ
വിശ്വേ॑ ദേവാ॑സോ അമദ॑ന്നനു॑ത്വാ|
വൃ॑ത്ര॑സ്യ യദ്ഭൃ॑ഷ്ടിമ॑താ വധേന-
നി॑ത്വമിന്ദ്ര॑ പ്ര॑തൂർവാനം ജഘ്ന॑ഥ||

—X—

RVM 1·53 ഛന്ദ: ജഗതീ 1-9
ത്രി॑ഷ്ടുപ് 10-11

3
29·38

01 നൃത്യേ॑ഷ്വാ॒ചം പ്രമ॑ഹേ ര॑രാമഹേ-
ഗിര ഇ॑ന്ദ്രായ സദ॑നേ, വിവ॑സ്വത:|
നൂചി॑ദ്യ॒ഥ ത്വ॑ന്മ॑ഘവന്മ॑സ്രതാ മിവാ വി॑ദന-
ദ്ദു॑ഷ്ടുതിർദ്രവിണ॑സ്യതേ-ദദേ॑ഷ്ടു ശ॑സ്യതേ||

02 ദൂരോ അ॑ശ്വ॑സ്യ ദൂര ഇ॑ൻന്ദ്ര ഗോർസി-
ദൂരോ യവ॑സ്യ വസ്വന ഇന॑സ്പതി:|
ശിക്ഷാനര: FP പ്രദിവോ അകാ॑മ, കർശന:സ്-
സഖാ സഖി॑ഭ്യ॑സ്തമിദം॑ഗൃണീമസി||

03 ശ॑ചീവ ഇ॑ന്ദ്ര പുരുകൃദ്ദ്യുമത്തമം-
തവേദിദ, മദ്രി, ർശ॑ങ്കിതേ വസു|
അത്ത:॑ സം, ഗൃ॑ഭ്ണാ ഭിഭൂത ആ ഭ॑ര-
മാ॑ത്മായതോ ജ്യൈഷ്ഠിതു: hk കാമ്യ-മുനയീ:||

04 ഛതിർദ്യുതി:॑ സുമനാ, ഛതി॑രിന്ദുതിർ-
നിരു॑ഷ്ടാനോ അമ്ർതിം॑ഗോ॑ഹി॑രി॑ശ്രിനാ||
ഇൻ॑ദ്രേണ ര॑സ്യുൻ ദരയൻ॑ന്ത ഇന്ദു-
ഭി॑ർദൃതം॑ ദ്വേ॑ഷസ:॑ സഖിഷാ ഠ॑ർമഹി||

MV

05 സമിൻ്ന്ദ്ര രായാ സമിഷാ രഭേമഹി,സംവ്-
വാജ്ജേഭിഃ FP പുരു+ശ്ച.ൻ ന്ദ്രൈ+രഭി+ദ്യുഭിഃ|
സംൻ ദേ+വ്യാ പ്രമ്+ത്യാ വീര ശു+ഷ്മയാ ഗോ-
അ്+ഗ്രയാ/+ശ്വാ,വ+ത്യാ രഭേമഹി||

06 തേ+ത്വാ മദാ അമദ+ന്താനി വൃഷ്ണ്യാതേ
സോമാസോ വൃ+ത്ര ഹത്ത്യേഷു സഥ്പതേ|
യത്കാരവേ ദശ് വൃ+ത്രാ+ണ്യ+പ്രതി-
ബർഹിഷ്മ്തേനി സഹ+സ്രാണി ബർഹയ്ഃ||

07 യുധാ യുധമുപ ഘേദേഷി ധൃ+ഷ്ണുയാ-
പുരാ പുരം സമിദം ഹംസ്യോജ്സാ|
ന+മ്യാ യദിൻന്ദ്ര സ+ഖ്യാ പരാവതി-
നിബർഹയോ നമുചിംൻ നാമ മായിനം||

08 ത്വംങ്കർഞ്ജ-മുത പർണയംവ് വധീസ്-
സ്തേജ്ജി+ഷ്ഠയാ തിഥി+ഗ്വ+സ്യ വർതനീ|
ത്വം ശതാ വങ്ഗൃ-ദ+സ്യാ,ഭിനത്പുരോ/-
നാനുദഃ FP പരിഷൂതാ ജ്ജി+ശ്വനാ||

09 ത്വമേ,താഞ്ജ്ന,രാജ്ഞോ+ദ്വിർദശാ-
ബ+ന്ധുനാ സു+ശ്ര,വസോപ,ജഗ്മുഷഃ||
ഷ+ഷ്ടിം സഹ+സ്രാ നവതിംൻ നവ+ശ്രുതോ-
നിചക്ക്രേണ ര+ഥ്യാ ദു+ഷ്പദാവൃണക്||

10 ത്വമാവിഥ സു+ശ്രവസംൻ തവോതിഭി+സ്തവത്-
ത്രാമ,ഭി+രിന്ദ്ര തൂർവ-യാണം|
ത്വമ്സ്സ്മൈ കുഥ്സ-മതി,ഥി+ഗ്വ-മായും-
മഹേ രാജ്ഞേ-യൂനേ അര+ന്ധനായഃ||

11 യ ഉദൃ,ചീൻന്ദ്ര ദേവ,ഗോപാഃസ്സഖായസ്സ്തേ-
M✓ ശിവതമാ അസാമ|

ത്വാം സ്തോഷാം ത്വയാ സുവീരാദ്-
ഭ്രാഷ്ടീയ ആയുഃ FP പ്രതരം ദധാനാഃ।

—X—

RVM 1·54 ഛന്ദഃ ജഗതീ 1 & 5,7,10
ത്രിഷ്ടുപ് 6,8,9,11

3/32·12

01 മാനോ അസ്മിൻ, മഘവൻ പൃഥ്സ്വം ഹസി-
നഹിതേ അന്തഃ ശവസഃ FP പരീണശേ॥
അക്രന്ദയോ നദ്ദ്യോ(3) രോരു, വദ്വനാ-
കഥാ നക്ഷോണീർ ഭിയസാ സമാരത॥

02 അർചാ ശക്രായ ശാകിനേ ശചീവതേ-
ശൃണ്വന്തമിന്ദ്രം മഹയന്നന്ന, ഭിഷ്ടുഹി।
യോ ധൃഷ്ണുനാ ശവസാ രോദസി ഉഭേ-
വൃഷാ വൃഷത്വാ വൃഷഭോ ന്യറ്ഞ്ജതേ॥

03 അർചാ ദിവേ ബൃഹതേ ശൂഷ്യം(1) വചഃ സ്-
സ്വക്ഷത്രം യസ്യ, ധൃഷതോ ധൃഷന്മനഃ।
ബൃഹച്ഛ്രവാ അസുരോ ബർഹണാ-
കൃതഃ FP പുരോ ഹരിഭ്യാം വ്വൃഷഭോ-
രഥോ ഹിഷഃ

04 ത്വം ദിവോ ബൃഹതഃ സാനു കോപ-
യോ/വത്മനാ ധൃഷതാ ശംബരം ഭിനത്।
യന്മായിനോ വ്രന്ദിനോ മന്ദിനാ-
ധൃഷച്ഛിതാം ഗഭസ്തിമ, ശനിഠ-
പൃതന്യസി॥

05 നിയദ്വൃണക്ഷിശ്വസനസ്യ മൂർധനി
ശുഷ്ണസ്യ ചിദ്വ്രന്ദിനോ രോരു-
വദ്വനാ। പ്രാചീനേന മനസാ-
ബർഹണാവതാ യദ്ദ്യാ ചിത്കൃണവഃ hk-
കസ്ത്വാ പരി।

M✓✓

06 ത്വമാവിഥ നര്യൻ തുർവശം യദും ത്വം തുർ-
വീതിം വ്വ+യ്യം ശത+ക്രതോ | ത്വം രഥമേ-
ത്ശംങ്കൃത്വ്യേ ധനേ+ത്വം പുരോ-
നവതിം ദംഭയോ നവ ||

07 സഘാ രാജാ സത്പതി:+ശൂശുവ ജ്ജനോ-
രാതഹ്വ+വ്യ: FP പ്രതിയ:+ശാസമി+ന്വതി |
ഉ+ക്ഥാ വായോ അഭിഗൃണാതി രാധസാ-
ദാന്നു+ര+സ്മാ ഉപരാ പി+ന്വതേ ദിവ: ||

08 അസമംങ്ക്ഷത്രമ,സമാ മനീഷാ+പ്രസോ-മപാ-
അപസാ സ+ന്തു നേമേ | യേതേ ഇ+ന്ദ്ര ദദുഷോ-
വർധയൻന്തി മഹി+ക്ഷത്രം സ്ഥവിരം-
വൃഷ്ണ്യം ച ||

09 തുഭ്ഭ്യേദേതേ ബഹുലാ അ+ദ്രിദു+ഗ്ധാ+ശ്ചമൂ-
ഷദ്+ശ്ചമസാ ഇൻന്ദ്ര പാനാ: | വ്യ+ശ്നുഹി-
തർപയാ കാമ-മേഷാ-മഥാ മനോ വസുദേ-
യായ കൃ+ഷ്വ |

10 അപാമ,തി+ഷ്ഠ+ദ്ധരുണ്ഹ+രം തമോ+ന്തർ-
വൃ+ത്ര+സ്യ ജഠരേഷു പർവതം: | അഭീമിൻന്ദ്രോ-
നദ്ദ്യോ വ+വ്രിണാ ഹിതാ വി+ശ്വാ,അനു+ഷ്ഠാ: FP
പ്രവണേഷു ജി+ഘ്നതേ ||

11 സശേവൃധ,മധിധാ ദ്യുമ്ന-മസ്മേ മഹി-
ക്ഷത്രംഞ്ജനാ,ഷാളിൻന്ദ്ര ത+വ്യം | ര+ക്ഷാ-
ചനോ മഘോന: FP പാഹി സൂരീ+ന്ദ്രായേ-
ച്ന:+സ്വപ+ത്യാ ഇഷേ ധാ: ||

—x—

RVM 1.55 ഛന്ദ: ജഗതി

3
34-54
M

01 ദിവിശ്ചി-ദ+സ്യ വരിമാവി പ+പ്രഥ ഇ+ന്ദ്രം ന-

മ+ഹാ പ്യൃഥിവീ ചന+പ്രതി| ഭീമ+സ്തു-
വി+ഷ്മാണ് ചർഷണി+ഭ്യ ആതപ: ശ്-
ശിശീതേ വ+ജ്രം ൻ തേജ്സേ നവംസ്ഗ:||

02 സോ അർണവോന,ന+ദ്യ:+ സമു+ദ്രിയ: FP-
പ്രതി ഗൃഭ്ണാതി വി+ശ്രീതാ വരീമഭി:|
ഇ+ന്ദ്ര:+ സോമ+സ്യ പീതയേ വൃഷാ,യതേ-
സനാഥ്സ,യു+ധ്മ ഓജ്സാ പന+സ്യതേ||

03 ത്വം ൻ ത,മിൻന്ദ്ര പർവതം ൻ ന ഭോജ്സേ-
മഹോ നൃ+മ്ണ+സ്യ ധർമണാ്യഭിര+ജ്യസി|
പ്രവീ+ര്യേണ ദേവതാ്യതി ചേകിതേ-
വി+ശ്വ+സ്മാ ഉ+ഗ്ര: hk കർമണേ പുരോഹിത:||

04 സ ഇ+ദ്വനേ നമ+സ്യുഭിർവച+സ്യതേ ചാരു-
ജനേഷു+ പ്ര+ബ്രുവാണ ഇൻ+ന്ദ്രിയം|
വൃഷാ+ ഛ+ന്ദുർ ഭവതി ഹ+ര്യതോ വൃഷാ ക്-
ക്ഷേമേണ ധേനാം മഘവാ യദി+ന്വതി||

05 സ ഇ+ന്മഹാനി സമിഥാനി മജ്മനാ-
കൃണോതി യു+ധ്മ ഓജ്സാ ജനേ+ഭ്യ:|
അധാ ചന+ശ്രദ്ദധതി +ത്വിഷീമത ഇ+ന്ദ്രായ-
വ+ജ്രൻ നിഘ-നി+ഘ്നതേ വധം||

06 സഹി+ശ്ര,വ+സ്യു:+ സദനാനി കൃ+ത്രിമാ+ക്ഷ്മയാ-
വ്യധാന ഓജ്സാ വിനാ ശയൻന്ന്||
ജ്യോതീംഷി കൃ+ണ്വ+ന്ന-വൃകാണി-
യ+ജ്യവ്യേവ് സു+ക്രതു:+ സർതവാ,അപ:സ്-
സ്യജത്||

07 ദാനായ മന:+ സോമ,പാവ+ന്ന+സ്തു-
ത്യേർവാ+ഞ്ചാ ഹരീ വ+ന്ദന+ശ്രുദാ കൃധി|
M✓✓ യമി+ഷ്ഠാസ:+ സാര,ഥയോ യ ഇൻന്ദ്ര-

തേന॑ത്വാ തേതാ॒ അ ദ॑ന്ത്സുവ॑ന്തി ഭൂർണ॑യഃ॥

08 അ॑പ്ര॑ക്ഷിതം॑ വ॑സു ബിഭർഷി ഹ॑സ്ത॑യോ॑-
രഷ്ടാ॑ശ്വഹം സഹ॑സ്ത॑സ്തി॑ശ്രുതോ ദ॑ധേ।
ആവൃ॑താസോ॑വൃതാസോ ന കർതൃ॑ഭി॑സ്വ॑-
സ്ത്രസ്മൃ॑ഷ്ടയേ॑ തവ ഇ॑ന്ദ്ര ഭൂർ॑ണയഃ॥

—x—

3/36.45 **RVM 1.56** ഛന്ദഃ ജഗതീ MVR

01 വ॑ഭ്രു॑പ്ര॑ ചൂർവീ॑രവ॑ത്സ്യ॑ ചർഷ്ണീ॑നാം॑ ശവ॑സ്പതേ॑-
നയോഷാ-മൂർ॑ജയം സ്തു ഭൂർവണീ॑:। ദ॑ക്ഷാ॑യം-
മഹേ വാ॑ജായതേ ഹിര॑ണ്യയം രഥ॑മാ, വൃ॑ത്രഹാ
ഹരി॑യോഗ-മൃ॑ജ്രസം॥

02 തംങ്ഗൂർതയോ॑ നേമ॑ന്നിഷഃ॑FP ചർഷ॑ണിസഃ॑സ്-
സമ॑ഗ്രംന സുംജ, ചർ॑ണേ സനി॑ഷ്യവ॑:।
ചതിംൻ ദ॑ക്ഷ॑സ്യ വിദഥ॑സ്യ നൂസഹോ॑-
ഗിരിംന വേനാ അധി രോഹ തേജ്മ॑സാ॥

03 സതൂർ, വണിർമഹാംങ്- അ॑രേണു പനഃ॑സ്യേ॑-
ഗിരേർഭൃ॑ഷ്ടിർനദ॑ ത്രോജൂതേതൃജാ ശവ॑:।
യേന ശൂ॑ഷ്ണം മായിൻ-മായ॑സോ മദേ॑-
ദ്യു॑ധ്ര അഭൂ॑ഷ്യു രാമയന്നി രാമിനി॥

04 ദേവീയദ്വി തപ്വി॑ഷീ॑ത്വാവൃ॑ധോതയേ ഇ॑ന്ദ്രം-
സിഷ്വ॑ അ॑ഭ്യൃഷ്ടയേ, നസ്തൂ॑ർഭ്യ:।
യോ ധൃ॑ഷ്ണൂനാ ശവ॑സാ ബാധ॑തേ തമ॑-
ഇയർത്തി രേണും ബൃഹദർഹരി॑ഷ്ടയേ॥

05 വിയ॑ത്തിരോ ധ്രുണ-മ॑ച്യുതം രജോ॑
തി॑ഷ്ഠാ॑ചോ ദിവ ആതാ॑സു ബർഹണാ॑।
സ്വർമീൾഹേ യ॑ന്മദ॑ ഇ॑ന്ദ്ര ഹർഷ്യാ-

MV

ഹൻ്വൃ+ത്രം൯ നിരപാ, മൗബ്ജോ-
അർണവം||

06 ത്വം൯ ദിവോ ധരുണൻ്ഡിഷ ഓജ്സാ-
പൃഥി+വ്യാ ഇൻ്ദ്ര സദ്നേഷു മാഹിനഃ|
ത്വം സുത+സ്യ മദ്ദേ അരിണാ അപോ-
വിവൃ+ത്ര+സ്യ സമയാ പാ+ഷ്യാരുജഃ||

—x—

3/38.07

RVM 1·57 ഛന്ദഃ ജഗതീ

01 പ്രമംഹി+ഷ്ഠായ ബൃഹതേ ബൃഹ+ദ്ദ്യേ-
സ+ത്യ ശു+ഷ്മായ തവസേ മതിം ഭരേ||
അപാമിവ+ പ്രവണേ യ+സ്യ ദുർധരം-
രാധോ വി+ശ്വായു ശവസേ അപാ,വൃതം||

02 അധ്തേ വി+ശ്വമനു ഹാസ-ദി+ഷ്ടയ ആപോ-
നി+മ്നേവ സവനാ ഹവി+ഷ്മതഃ| യത്പർവതേ-
നസ-മശീത ഹ+ര്യത ഇ+ന്ദ്ര+സ്യ വജ്രഃ ശ്-
ശ്നഥിതാ ഹിര+ണ്യ,യഃ||

03 അസ്സ്മൈ ഭീമായ നമസാ സമ+ധ്വര ഉഷോ-
നശു+ഭ ആഭരാ പനീയസേ| യ+സ്യ-
ധാമ+ശ്രവസേ നാമേൻ്ദ്രിയം ജ്യോതിര-
കാരി ഹരിതോ നായസേ||

04 ഇമേത് ഇ+ന്ദ്രതേ വയം പുരു+ഷ്ടുത-
യേ+ത്വാ,ര+ഭ്യ ചരാമസി+ പ്രഭൂവസോ|
നഹി+ ത്വദ൯ന്യോ ഗിർവണോ ഗിരഃ സ്-
സഘഥ്ക്ഷോ,ണീരിവ+ പ്രതിനോ-
ഹ+ര്യ ത+ദ്വചഃ||

05 ഭൂരിത ഇ+ന്ദ്ര വീ+ര്യം(1) തവ+ സ്മ+സ്യ+സ്യ സ്-
സ്തോതുർമഘവൻ, കാമമാ പൃണ|
M✓✓ അനു്തേദ് ദ്യൗർബൃഹതീ വീ+ര്യം മമ-

ഇയം᳕ച്ചതേ പൃഥിവീ നേമ ഓജ്സേ||

06 ത്വം᳕ തമിന്ദ്ര പർവതം മഹാമുരും᳕വ്-
വജ്ജ്ഞേണ വ+ജ്രിൻ പർവ രഃശ്ച കർതിഥ|
അവാ സൃജ്ജോ നിവൃതാഃ+ സർതവാ അപഃ സ്-
സ+ത്രാ വി+ശ്വം ദധിഷേ കേവലം സഹഃ||

—x—

3/39.31 **RVM** 1.58 ഛന്ദഃ ജഗതീ 1&5
ത്രി+ഷ്ടുപ് 6&9

01 നൂ ചിഥ് സഹോജാ അമൃതോ നിതുന്ദന്ദതേ-
ഹോതാ യ+ദ്ദൂതോ അഭവ+ദ്വിവ+സ്വതഃ|
വി സാധിഷ്ഷ്ടേഭിഃ FP പഥിഭീ+രജ്ജോ മമ ആ
ദേവതാതാ ഹവിഷാ വിവാസതി||

02 ആ+സ്വ മദ്മ യുവമാനോ അജരഃ+സ്തൃഷ്
ഷ്വവി+ഷ്യന്ത, സേഷു തി+ഷ്ഠതി| അത്ത്യോ
ന പൃഷ്ഠം പ്രുഷിത+സ്യ രോചതേ ദിവോന-
സാനു+ സ്തനയന്ന, ചി+ക്രദത്||

03 ക്രാണാ രുദ്ദേഭിർവസുഭിഃ FP പുരോഹിതോ-
ഹോതാ നിഷത്ത്തോ രയി, ഷാഉ, മർത്യഃ|
രഥോന വി+ക്ഷ്വ, റ്ഞ്ജ്സാന ആയുഷു വ്-
വ്യാനു, ഷ+ഗ്വാ+ര്യാ ദേവ ഋണ്ണ്വതി||

04 വിവാത് ജൂതോ അതസേഷു തി+ഷ്ഠതേ-
വൃഥാ ജുഹൂഭിഃ+ സൃ+ണ്യാ തുവി+ഷ്വണിഃ|
തൃഷു യദ്ഗ്ഗേ വനിനോ വൃഷാ, യസേ-
കൃ+ഷ്ണം᳕ത ഏമ രുശദൂർമേ അജര||

05 തപുർജംഭോ വന ആ വാത് ചോദിതോ-
M✓ യൂഥേന സാ+ഹ്വാങ് അവ വാതി വംസഗഃ|

അഭി+വ്രജ്+ന്ന+ക്ഷിതം പാജ്സാ രജ്ഃസ്-
സ്ഥാതു+ശ്ചരഥം ഭയതേ പത+ത്രിണ്ഃ|

06 ദധു+ഷ്ട്വാ ഭൃഗ്വോ മാനു ഷേ+ഷ്വാ-
രയിം ന ചാരും സുഹവം ജനേ+ഭ്യഃ||
ഹോതാരമഗ്ഗ്നേ അതിഥിം വ്വരേണ്യം-
മി+ത്രം ന ശേവന്ദി+വ്യായ ജ+ന്മനേ||

07 ഹോതാരം സപ്ത ജുഹ്ഹ്വോ ദ്രിയജ്ഞി+ഷ്ടം-
യം വ്വാഘതോ വൃണതേ അ+ധ്വരേഷു|
അ+ഗ്നിം വ്വിശ്ശ്വേഷാ, മരതിം വ്വസൂനാം-
സപ+ര്യാമി+ പ്രയ്സാ യാമി രത്നം||

08 അ+ച്ഛി+ദ്രാ സൂനോ സഹസോ നോ-
അദ്യ സ്സ്തോതൃ ഭ്യോ മിത്രമഹഃ+ശർമ-
യ+ച്ഛ| അഗ്ഗ്നേ ഗൃണ+ന്ത, മംഹ്സ-
ഉരു ഷ്ഷ്യോർജ്ജോ നപാത്പൂർഭി-
രായ്സീഭിഃ||

09 ഭവാ വരൂഥം ഗൃണതേ വിഭാവോ
ഭവാ മഘവൻമ-ഘ, വദ്ഭ്യഃ+ശർമ|
ഉരു+ഷ്യാ ഗ്ഗ്നേ അംഹ്സോ ഗൃണന്തം-
പ്രാതർമ+ക്ഷൂ ധിയാവ്, സൂർ ജഗ+മ്യാത്||

—X—

3/41.39 **RVM 1.59** ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്.

01 വയാ ഇദ്ഗ്ഗ്നേ അ+ഗ്നയ സ്സ്തേ അ ന്യേ ത്ത്വേ-
വിശ്ശ്വേ അമൃതാ മാദയ ന്തേ|
വൈ+ശ്വാനര നാഭിരസി+ക്ഷിതീനാം-
സ്ഥൂണേവ ജനാ ഉപമി+ദ്യയന്ഥ||

02 മൂർധാ ദിവോ നാഭിര+ഗ്നിഃ FP പൃഥി+വ്യാ-
M ✓ അഥാ ഭവ-ദരതീ രോദ്സ്സ്യോഃ|

തം൯ന്ത്വാ ദേവാസോ/ജനയ+ന്ത ദേവം വ്-
വൈ+ശ്വാനര ജ്ജ്യോതി,രിദാ+ര്യായ||

03 ആ സൂ+ര്യേ നര+ശ്ശയോ ധ്രുവാസോ-
വൈ+ശ്വാ,നരേ ദ്ദധിരേ/ഗ്ഗാ വസൂനി|
യാ പർവ്വ,തേ+ഷ്വോഷ്ഠ,ധീ+ഷ്വ+പ്സുയാ-
മാനൂഷേ+ഷ്വസി ത+സ്യ രാജ്ഞാ||

04 ബൃഹതീ ഇവ സൂനവേ രോദ്സി ഗിരോ-
ഹോതാ മനുഷ്ഷ്യോ(ദ്ദ)ന ദ+ക്ഷ:| സ്വർവതേ-
സ+ത്യശു+ഷ്മായ പൂർവീർവൈ+ശ്വാനരായ-
നൃതമായ യ+ഹ്വീ:|

05 ദിവ+ശ്ചിത്ത്തേ ബൃഹതോ ജാതവേദോ-
വൈ+ശ്വാനര+പ്രരി,രിചേ മഹി+ത്വം|
രാജാ കൃ+ഷ്ടീനാ-മസി മാനുഷീണാം യുധാ-
ദേവേ ഭ്ഭ്യോ വരി,വ+ശ്ച,കർഥ||

06 പ്രനൂ മഹി+ത്വം വ്വൃഷ,ഭ+സ്യ വോചം-
യം പൂരവോ വൃ+ത്രഹണം സചന്ത്തേ|
വൈ+ശ്വാനരോ ദ+സ്യു മ+ഗിർ ജഘ+ന്വാ ഒ-
അധൂനോത്കാ+ഷ്ഠാ അവ ശംബരം ഭേത്||

07 വൈ+ശ്വാനരോ മഹി+ന്മാ വി+ശ്വ കൃ+ഷ്ടിർ-
ഭര+ദ്വാ ജേഷു യജ്ഞതോ വിഭാവാ|
ശാതവനേയേ ശതി,നീഭി,+ര+ഗ്നി: FP പുരു-
ണീഥേ ജരതേ സൂനൃതാവാൻ||

3/43.23 **RVM 1.60** ഛന്ദ: ത്രി+ഷ്ടുപ്

01 വഹ്നിം യശസം വ്വിദഥ+സ്യ കേതും-
MV സു+പ്രാ+വ്യൻന്ദൂതം സ ദ്ദ്യോ അർഥം|

ദ്വിജ+ന്മാനം രയിമിവ+പ്രശ+സ്തം-
രാതിം ഭരദ്ഭൃഗ്വേ മാതരി+ശ്വാ||

02 അ+സ്യ ശാസ്വ+രുഭ,യാസഃ+സചന്തേ-
ഹവിഷ്മന്ത ഉശിജോ യേച മർതാഃ|
ദിവ+ശ്ചിത്പൂർവോ+ന്യസാദി ഹോതാ-
പൃച്ഛ്യോ വി+ശ്പതിർവി+ക്ഷു വേധാഃ||

03 തം+ന+വ്യസീ,ഹൃദ ആ ജായ്,മാന-
മ+സ്മഥ്സ്വ,ഗീർതിർ,മധ്വ,ജിഹ്വ-മ+ശ്യാഃ|
യമൃ+ത്വിജോ വൃജനേ മാനുഷാസഃ FP-
പ്രയ്+സ്വ+ന്ത ആയവോ ജീജ്ഞ+ന്ത||

04 ഉശിക്പാവകോ വസുർമാനുഷേഷു
വരേണ്യോ ഹോതാ,ധായി വി+ക്ഷു|
ദമൂനാ ഗൃഹപതിർദമ ആ+ഗ്നിർ-
ഭുവ+ദ്രയിപതീ രയീണാം||

05 തം+ത്വാ വയം പതി,മഗ്ഗേ രയീണാം-
പ്രശം,സാമോ മതിഭിർഗോത്,മാസഃ|
ആശൂം+ന വാജം ഭരം മർജയന്തഃ FP
പ്രാതർമ+ക്ഷൂ ധിയാവസുർ ജഗ+മ്യാത്||

3/44.36 END

—X—

RVM 1·61 ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്

4/0.0

01 അ+സ്മാ ഇദു+പ്ര തവസേ തുരായ+പ്രയോ-
നഹർമിസ്സ്തോമം മാഹിനായ| ഋചീഷ-
മായാ+ധ്രിഗവ ഓഹ-മി+ന്ദ്രായ+ബ്രഹ്മാണി-
രാത,തമാ||

02 അ+സ്മാ ഇദു+പ്രയ ഇവ+പ്രയംസി-
ഭരാ+മ്യാ+ങ്ഗൂഷം ബാധേ സുവൃ+ക്തി|

ഇ॒ന്ദ്രാ॑യ ഹൃദ്യാ മന്സാ മനീഷാ॒ പ്രത്നാ॑യ॒ പത്യേ॑ ധിയോ॒ മർജ്ജയ॒ന്ത|

03 അ॒ന്യാ ഇദു॒ന്യമു॑പമം സ്വർഷാം ദി॒വോ മ॒യാ॒ന്യുപ॑ മാസു॑ സ്രുത| മംഹി॒ഷ്ഠാ॒ മച്ഛോ॒ക്തിഭി॑ർ മതീനാം സു॒വൃ॒ക്തിഭി॑: സ്തോ॒തവ്യോ॑ വാവൃധ്യൈ॥

04 അ॒ന്യാ ഇദു॑സ്തോ॒മം സം॑ഹി॒നോമി॒ രഥം॑ന॒ തക്ഷ്ണ്വോ॑ തതം॑സിനായ| ഗിര॑ശ്ച॒ ഗിർവാ॑ഹസേ സുവൃ॒ക്തീ॒ന്ദ്രായ॑ വി॒ശ്വ-മി॒ന്വം മേധി॑രായ॥

05 അ॒ന്യാ ഇദു॑ സപ്തി॒-മിവ॒ ശ്രവ॑സ്യേ॒ന്ദ്രാ॑ യാർകം॑ജു॒ഹ്വാ॒ ദ്യു॒സദ്മ॑ഞ്ജേ| വീര॑ം॑ദാനൗ॒ കം സം॑വ॒ന്ദ്യൈ॑ പുരാം॑ഗൂർത॑ശ്രവസം॑ദർമാണം॥

06 അ॒ന്യാ ഇദു॒ത്യ॒ഷ്ടാ॑ത॒ക്ഷ॒ദ്വ॒ജ്രം॑ സ്വ॒പ॒സ്തമം॑ സ്വ॒ർ॒ണരം॑ രണ്യായ| വൃ॒ത്ര॒സ്യ॒ചി॒ദ്വി, ദ॑ദ്യേന മർമ്മ തുജ്ജ॒ന്നീ॑ശാ॒, ന॒സ്തു॒ജൂ॒താ॒ ക്രീ॒യേധാ:॥

07 അ॑സ്യേർദ്ധു॒ മാതു॑: സവ॑നേഷു സദ്യോ॒ മഹ:FP പിതും॑ പ്പചിവാ॒ഞ്ചാർവ॑ന്നാ॥ മുഷാ॑യ॒ത്രി॒ശീ॑ർഷ്ണ്യു:FP പചതം സഹീ॒-യാൻവി॒ധ്യ॒ത്ര॒രാ॒ഹം॑തിരോ അ॑ത്രി-മ॒സ്ഥാ॥

08 അ॒ന്യാ ഇദു॒ഗാ॒ശീ॒ദ്ദേ॒വച॑ന്നീ, രി॒ന്ദ്രാ॒യാർക॑, മ്മഹി, ഹ॒ത്യ ഉവ്വു:| ചരി॒ദ്ധ്യാവാ॒-പൃഥിവീ ജൂ॒ത്ര ഉർവീ നാ॒സ്യ തേ॒-മീഹി॑മാനം ചരി॒ഷ്ണു:॥

MV

09 അസ്സ്യേദേ,വ+പ്ര രീരിചേ മഹി+ത്വം-
ദിവസ്പൃഥി+വ്യാ: FP പ+ര്യന്ത,രി+ക്ഷാത്।
സ്വരാളിന്ദ്രോ ദമ ആ വി+ശ്വഗൂർത: സ്-
സ്വരിര,ഉത്ത്രോ വവക്ഷേ രണായ॥

10 അസ്സ്യേദേവ ശവസാ ശുഷ+ന്തം വ്വി-
വ്യ+ശ്ച+ദ്വജ്ജ്ഞേണ വൃത്രമി+ന്ദ്ര:।
ഗാന+വ്രാണാ,അവനീര,മുഞ്ചദഭിശ്-
ശ്രവോ ദാവനേ സചേതാ:॥

11 അസ്സ്യേദുത്ത്വേഷസാ ര+ന്ത സി+ന്ധവ: FP-
പരി യ+ദ്വജ്ജ്ഞേണ സീമ,യ+ച്ഛത്।
ഇ ൗശാന കൃ+ദ്ദാശുഷേ ദശ+സ്യ+ന്തുർ-
വീതയേ ഗാധം തുർവണി: hk ക:॥

12 അ+സ്മാ ഇദു+പ്ര ഭരാ തൂതുജാനോ-
വൃ+ത്രായ വ+ജ്രമീശാന: hk കിയേധാ:।
ഗോർന പർവ വിരദാ-
തിരശ്ശ്ചേ+ഷ്യ+ന്നർണാംസ്യപാം ഞ്-
ചരദ്ധൈ॥

13 അസ്സ്യേദു+പ്ര+ബ്രൂഹി പൂർവ്യാണി-
തുരസ്യ കർമാണി ന+വ്യ ഉക്ഥൈ:।
യുധേ യദി+ഷ്ണാന ആയുധാ+ന്യറ്ഘാ-
യമാണോ നിരിണാതി ശ+ത്രൂന്॥

14 അസ്സ്യേദു ഭിയാ ഗിരയ+ശ്ച ദൃൾഹാദ്-
ദ്യാവാ ച ഭൂമാ ജനുഷ+സ്തു ജേതേ।
ഉപോ വേന+സ്യ ജോഗുവാന ഓണിം-
സദ്ദ്യോ ഭുവ+ദ്വീ+ര്യായ നോധാ:।

15 അ+സ്മാ ഇദു+ത്യദനു ദാ+യ്യേഷാ,മേകോ
യദ്വവ്വേ ഭൂരേ,രീശാന:।

പ്രൈത്ശം സൂ+ര്യേ പ+സ്പൃധാനംസന്ത-
× വ്ശ്വേ സുഷ്വ്വി-മാവ-ദി+ന്ദ്രഃ||

16 ഏവാ തേ ഹാരി, യോജനാ സുവൃ+ക്തീ+ന്ദ്ര ബ്ബ്-
ബ്രഹ്മാണി ഗോത്മാസോ അ+ക്രന്ന്|
ഏഷ്ഠു വി+ശ്വ പേശസം ധിയൻന്ധാഃ FP-
പ്രാതർമ+ക്ഷൂ ധിയാവ്സുർജ്ജഗ+മ്യാത്||

4/4.04

—x—

ഇതി+പ്രഥമാ+ഷ്ടകേ ചതുർഥോ
M✓ ധ്യായഃ+ സമാപ്തഃ

P. R. IYER
28-03-2018

—x—

Ref. RV Samhitā Soft copy and Mal soft copy.

—x—

Rechecked with audio also.
19.4-2018

—x—